

■ EGYESÜLETI HÍREK

Évzáró választmányi ülés

Az OMBKE választmánya 2008. december 15-én tartotta évzáró ülését az egyesület Fő u. 68. alatti Mikoviny-tanácstermében. A jelenléti ív szerint 16 fő szavazati joggal, további 16 fő tanácskozási joggal vett részt az összejövetelen.

Dr. Tolnay Lajos elnök a köszöntő szavak után megállapította a határozatképességet, majd előterjesztésére a jelenlévők megszavazták a napirendet. A napirendi pontok tárgyalása előtt Tolnay úr bejelentette, hogy a MAL Zrt. finanszírozásában megjelent Kiss Gábor könyve a bányász érmekekről, amit a 2009. évi zsebnaptárakkal együtt kér kiosztani a választmány tagjainak. Ezt követően a megszavazott napirendnek megfelelően folyt a továbbiakban az ülés.

1. A fiatal szakemberek számára 2008-ban kiírt pályázat díjainak átadása

Az év elején lapjainkban pályázatot hirdettünk fiatal szakemberek számára megjelentetésre alkalmas, konferencián is ismertett pályamunkák benyújtására. A beküldött dolgozatok közül a bírálóbizottság javaslatára, melyet dr. Lengyel Károly főtít-kárhelyettes, az OMBKE Kiadói Bizottság vezetője terjesztett elő, Szirmai Georgina okl. anyagmérnök Magnéziumötvözetek felületkezelése a korróziós elhasználódás csökkentése érdekében című, és Gál Gergely közgazdász Lehetőségek a magyarországi energiatermelésben című pályamunkája egyaránt első díjat nyert.

A díjakat a hozzájuk tartozó pénzjutalommal dr. Tolnay Lajos elnök adta át a nyerteseknek.

2. ICSOBA-érem átadása

A választmány előző ülésén megszavazta a 2008. évi ICSOBA-éremben részesülő névsorát. Az érmekeket az ICSOBA éves közgyűlésén átadták. Magyarországról dr. Komlóssy György, az ICSOBA magyarországi elnöke részesült kitüntetésben, számára

az érmet a választmányi ülésen dr. Tolnay Lajos elnök adta át.

3. A 2009. évi egyéni tagdíjak megállapítása

Dr. Gagyi Pálffy András ügyvezető igazgató rövid tájékoztatójában elmondta, hogy 2008-ban is jó volt a tagdíjfizetési fegyelem. Javasolja, hogy 2009-ben az egyéni tagdíjak mértéke a 2008. évvel legyen azonos. A választmány a javaslatot egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül megszavazta (V. 14./2008. 12. 15. sz. határozat).

4. A 2009. évi küldöttgyűlés kitüntetési keretszámai

Komjáthy István, az Érembizottság elnöke terjesztette elő a bizottság javaslatát, mely szerint az adományozható érmek száma 12, az adományozható emlékplakettek száma ugyancsak 12 legyen. A szakosztályok keretszáma pedig legyen azonos a 2008. évi keretszámokkal:

Szakosztály	Emlékérem	Emlékplakett
Bányászati Szakosztály	3	3
Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály	1	1
Vaskohászati Szakosztály	1	1
Fémkohászati Szakosztály	1	1
Öntészeti Szakosztály	1	1
Egyetemi Osztály	1	1
Elnöki keret	4	4
Összesen	12	12

Az oklevelek számát nem szoktuk korlátozni, de azokat lehetőség szerint fiatalabb kollégáknak és a helyi szervezetek aktív tagjainak adományozzuk.

A szabályzataink szerint egy időben legfeljebb 50 fő lehet tiszteleti tag. A jelenlegi helyzet alapján új tiszteleti tagot nem választhatunk. Ha sajnálatos módon csökken a létszámuk, a választmányi tagok és a szakosztályok tehetnek javaslatot, ami alapján a bizottság majd kialakítja a véleményét.

Általában két-három pártoló tagvállalatot nagy plakett elismerésben részesítünk. Kéri, hogy erre is tegyenek a szakosztályok javaslatot.

Az Érembizottság írásos javaslatát a választmány ellenszavazat és tartózkodás nélkül megszavazta (V. 15./2008. 12. 15. sz. határozat).

5. A Tiszteleti Tagok és Szeniorok Tanácsának működési szabályzata

Dr. Esztó Péter, az Alapszabály Bizottság elnöke a javaslatot írásban terjesztette elő, amit a választmány ellenszavazat és tartózkodás nélkül megszavazott (V. 16./2008. 12. 15. sz. határozat). (A szabályzatot a beszámoló végén közöljük. Szerk.)

6. Egyebek

Az Egyebek napirendi pont keretében először dr. Gagyi Pálffy András a 98. küldöttgyűlés időpontjára és helyszínére tett javaslatot. Ennek alapján a választmány egyhangúan megszavazta, hogy a 98. küldöttgyűlés 2009. május 22-én (pénteken) Budapesten, az MTESZ Kossuth téri székházának Kongresszusi Termében legyen. (V. 17./2008. 12. 15. sz. határozat). A továbbiakban

– Morvai Tibor tájékoztatást adott az Ifjúsági Bizottság munkájáról;

– dr. Bóhm József megköszönte a Miskolci Egyetemnek nyújtott segítségét;

– Götz Tibor, az Ellenőrző Bizottság elnöke a rendezvények időpontjának összehangolására, azok időben történő bejelentésének fontosságára hívta fel a figyelmet, valamint beszámolt a Budapesti Olajos Klub (BOK) sikeres rendezvényeiről is.

További hozzászóló nem lévén, dr. Tolnay Lajos elnök megköszönte a választmány éves munkáját és boldog új évet kívánt.

✍ Dr. Gagyi Pálffy András

A Tiszteleti Tagok és Szeniorok Tanácsának működési szabályzata

A Tiszteleti Tagok és Szeniorok Tanácsának (TSZT), mint az egyesület tanácsadó szervének működését és feladatát az OMBKE hatályos alapszabályának /ASZ/ 7/3. §-a és 22/1-2. §-a határozza meg. A TSZT célja, hogy hozzájáruljon az egyesület célkitűzéseinek megvalósításához, javaslataival, tanácsaival szolgálja az egyesületi életet, a szaklapok és a szakmák időszerű feladatainak megoldását. A tanácskozáson kialakított állásfoglalásokat és javaslatokat a választmány ülésén napirendre kell tűzni. Az egyesület elnöke a TSZT-t évente legalább egy alkalommal tanácskozáásra hívja össze.

Ezen alapvetésekre tekintettel a TSZT a következő szabályok szerint működik:

1. Az egyesület legnagyobb kitüntetését, a tiszteleti tagságot a választmány javaslata alapján a küldöttgyűlés adományozza. Szeniorok azok az egyesületi tagok,

akik 65. életévüket betöltötték és legalább 25 éves egyesületi tagsággal rendelkeznek.

2. A TSZT 12 főből áll, tagjait a szakosztályok és az Egyetemi Osztály saját tiszteleti tagjai, illetve szeniorjai közül delegálja.
3. A TSZT-be minden szakosztály 2 főt delegálhat azon tagjaiból, akik a tagság feltételeinek megfelelnek, és aktívan tudnak részt venni a tanács munkájában.
4. Betegség vagy akadályoztatás esetén a szakosztály elnöke egy-egy ülésre vagy véglegesen helyettesről gondoskodhat.
5. A TSZT soros elnökét a 12 fős tanács a tisztújító küldöttgyűlést követő 3 hónapon belül maga közül választja meg egy választási ciklusra. A választás eredményéről a tanács a választmányt tájékoztatja.
6. A TSZT elnökét a választmányi ülésekre meg kell hívni tanácskozási joggal.

7. A TSZT-t a tanács elnöke hívja össze a feladatoktól függően, de legalább évente egy alkalommal. A meghívóban meg kell jelölni a tanácskozás tárgyát.

8. Az egyesület elnöke vagy a választmány a TSZT-t megbízhatja az egyesületi munka véleményezésével, vagy felkérheti a hatáskörükbe tartozó bármely kérdésben tanácsadásra.
9. A TSZT az egyesületi munkával vagy a bíráskodás szakma kérdéseivel kapcsolatos téma megvitatását indítványozhatja a választmányi ülésen, és határozati javaslatot nyújthat be a küldöttgyűlésre.
10. A TSZT – az OMBKE elnöki keret terhére – javaslatot tehet az érembizottságnak kitüntetés adományozására.
11. A TSZT javaslatairól és határozatairól jegyzőkönyvet kell készíteni, és azt meg kell küldeni a választmánynak, hogy a következő ülésén megtárgyalja.

Az Öntészeti Szakosztály 2008. évi tevékenysége

2008. évi beszámolóinkat a szakosztályról, a helyi szervezetek és szakcsoportok tevékenységéről a már bevált szempontok és elvek szerint állítottuk össze. A most közölt anyag a 2008. december 16-i évzáró vezetőségi ülésen elhangzott írásos beszámoló rövidített, szerkesztett változata.

Az OMBKE-nek jelenleg öt szakosztályban, egy osztályban és egy területi osztályban mintegy 3 220 fős tagsága van, az előző évinél 130 fővel kevesebb. A küldöttgyűlések közötti időszakban az egyesületet a 26 tagú választmány irányítja. Szakosztályunkat ebben az évben az elnök és az egyik alelnök képviselte a választmányi üléseken. 2008-ban négy választmányi ülés volt, mindegyik Budapesten, az OMBKE központjában.

Sajnos, továbbra is folyamatosan csökkenő taglétszám jellemző egyesületi szinten. Ugyanakkor örömteli, hogy szakosztályunk létszáma nem csökkent, ugyanis több új, fiatal taggal gyarapodtunk a diósgyőri, a mosonmagyaróvári és az apci helyi szervezetben. Jelenlegi taglétszámunk 295 fő, ebből aktív dolgozó 159, 70 év alatti nyugdíjas 69, 70 éven felüli 61 fő. Öt tiszteleti tagunk van. Helyénvalónak és szükségesnek tartjuk, hogy az OMBKE ügyvezetése minden évben személyre szóló

tagmegújító, fizetési értesítő levelet küld az egyesület tagságának.

Ismert, hogy a választmány 2001. évi döntése alapján az egyesületben régebben nyilvántartott ún. „vegyes vidéki tagságot” a helyileg legközelebb lévő helyi szervezetbe kellett átsorolni. Mára elég tapasztalatot szereztünk ezen intézkedésről. Elmondhatjuk, hogy sajnos ez a döntés nem vált be. Megítélésünk szerint mintegy 40-50 tagunk csak papíron tartozik egy-egy helyi szervezethez. Valójában senkivel nem tartja, nem tudja tartani a kapcsolatot, ugyanis a helyi szervezetek szinte mindegyike egy gazdasági egység, (cég, vállalkozás) mellett tevékenykedik, és az ott már nem dolgozó tagokat körülményes és költséges elérni, szervezni. Ezért ez év őszén ismét elkezdtük és folyamatosan végezzük helyi szervezetenként a taglétszám felülvizsgálatát.

A szakosztály vezetése fontosnak tartja a tagdíj fizetését, de ugyanakkor fontosnak tartja – az alapszabályban lefektetettek szerint – az egyesület részéről ezért nyújtandó szolgáltatások megvalósulását is. Jelenleg rendes tagnak évi 6000 Ft, 60 és 70 év közötti nyugdíjasnak 3000 Ft, 70 év feletti tagnak és diáknak 1000 Ft az éves tagdíj. Jó ha tudjuk, hogy az így befo-

lyó összeg az egyesület éves költségvetésének csak kis részét fedezi, de ugyanakkor erkölcsileg, a hovatartozást bizonyítandóan nagyon is fontos. A tagdíjért a tagok ingyen kapják a BKL Kohászat számait, valamint a befizetett tagdíj 30%-át a helyi szervezetek saját tevékenységük finanszírozására fordíthatják. Szakosztályunk tagsága a tervezett tagdíjfizetési kötelezettségét a 2008. november 30-i állapot szerint 94,3%-ra teljesítette.

Szakosztályunk szervezeti életét, tevékenységét 2008-ban is döntően a helyi szervezetek és szakcsoportok tevékenységén keresztül szervezte és végezte, amelyek erősödtek, s emellett sokrétű, saját kezdeményezésű rendezvényeket, eseményeket szerveztek.

Tagságunk hét helyi szervezetben (apci, sátoraljúj helyi, diósgyőri, csepeli, budapesti, székesfehérvári és mosonmagyaróvári) és két szakcsoportban tevékenykedik. A mosonmagyaróváriak regionális helyi szervezetként működnek, az öntészek mellett fémkohászok, s más (pl. vegyész, mezőgazdász) szakmát művelők is tagok. Az azonos szakmai érdeklődésű tagjaink a mintakészítő és az öntészettörténeti és múzeumi szakcsoportokhoz tartoznak. Szintén mindegyik szervezet elfogadott és írás-

ban is rögzített program alapján dolgozik. A teljesítésükről szóló beszámolók, na meg természetesen a személyes kapcsolatok tapasztalatai alapján is mondhatjuk, hogy tevékeny, eseményekben és rendezvényekben gazdag évet zárnak szinte mindannyian, saját maguk és tagságuk örömeire. A beszámolóban álljanak most itt a lényegét összefoglalva, esetenként szóról szóra az általuk leírtak.

A *budapesti helyi szervezet* a legnagyobb létszámú, tagsága 130 fő, a szakosztály közel 1/3-át adják. A szervezet sajátossága, hogy többségében nyugdíjas kollégák a tagjai. Ebben az évben ismét kiemelkedő, érdekes és szép rendezvényeik voltak, főleg vidéken. Örvendetes, hogy megkezdték az aktív kapcsolatépítést más szakosztályok budapesti szervezeteivel, a vezetők első találkozója az Öntödei Múzeum „Öntöttvas csipkescodák” kiállításának megnyitójá előtti volt.

Februárban 16 fővel szakmai kirándulást szerveztek a KLUDI Szerelvények Kft. sárgaréz-kokillüzemébe, márciusban az ISD DUNAFERR Zrt. vasöntödéjét és a dunaujvárosi főiskolát látogatták meg. Megismerték az öntöde tevékenységét, valamint a főiskola új beruházásait, korszerű anyagvizsgáló részlegét. A szakmai programot a helyi kohászhallgatókkal együtt borkóstoló és gulyásparti zárta.

Júniusban részt vettek a XV. Mosonmagyaróvári Tudományos és Szakmai Napon, s ugyancsak júniusban a budapesti szervezetek képviselőivel együtt megkoszorúzták Sóltz Vilmos sírját, tisztelegve egyesületünk alapító tagja előtt.

Szeptemberben az OMBKE által szervezett kirándulás költségének töredékéért szerveztek kirándulást a selmeci szalamander ünnepségekre a kőolaj-, földgáz- és vízbányászati szakosztály tagjaival közösen. Megkoszorúzták Kerpely Antal és Péch Antal sírját, szakestélyt szerveztek, melyen részt vettek a frissen végzett egyetemisták és főiskolások is.

Novemberben a KLUDI Kft.-nél országos tapasztalatcserét szerveztek „Az öntödei villamosenergia-fogyasztás csökkentésének megoldásai” címmel. A rendezvényen 11 budapesti és dunántúli cég képviselői vettek részt. Betekintést nyertek az ez évi villamosenergia-vásárlási szerződéskötések stratégiájába, a felhasználás-ésszerűsítési módszerek alkalmazásába, valamint Kiss Endre professzor (Dunaujvárosi Főiskola) előadása révén az alternatív

energiák alkalmazásába. Decemberi rendezvényük résztvevői az Öntödei Múzeumban négy tudományos diákköri dolgot hallgathattak meg.

A *csepeli helyi szervezet* a régi Csepel Művek területén dolgozó tagtársakat fogja össze. Taglétszámuk jelentősen nem változott, 54 fő.

Januárban évertékelő-évkezdő vacsorát szerveztek, melyen baráti beszélgetés közben értékelték a 2007-es tevékenységüket és körvonalazták a 2008. évi programokat. Júniusban hasonló körülmények között ismerkedtek meg az újonnan felvett tagokkal. Több tagjuk részt vett a XV. Mosonmagyaróvári Tudományos és Szakmai Napon, a székesfehérvári Bányász-Kohász-Erdész Találkozóon és az OMBKE közgyűlésén, valamint a selmecebányai szalamanderen.

Szeptemberben kétnapos kirándulást szerveztek Pannonhalmára és Mosonmagyaróvárra, az ottani helyi szervezettel közösen. Pannonhalmán meglátogatták a Bencés Apátságot és az apátság borkombinátját. Mosonmagyaróvárra menet megálltak Lébényben a Szent Jakab apostol plébániatemplom megtekintésére. Este Dunaszigetén közös vacsorával, szakestéllyel és nótázással erősítették a két szervezet kapcsolatát.

Másnap a mosonmagyaróvári helyi szervezet kalauzolásával megtekintették a dunakiliti víztározó és duzzasztómű torzóját és Mosonmagyaróvár nevezetességeit. Megállapodtak abban, hogy ezeket a kirándulásokat kölcsönössé és rendszeressé teszik.

Eredményes évet zártak, ebben jelentős anyagi és erkölcsi támogatást kaptak a Fémalk Zrt. és a Csepel Metall Vasöntöde Kft. tulajdonosaitól.

A *mosonmagyaróvári helyi szervezet* széttagoaltsága ellenére is rendkívül tartalmas, eredményes évet zárt 2008-ban, ugyanis Győrben, Enesén, Pápán, Csornán és Mosonmagyaróváron vannak aktív tagjaik. Kialakulóban levő kapcsolatuk van a terület erdész kollégáival is, akik csatlakozni szeretnének a helyi szervezethez. Az év folyamán három vezetőségi ülést tartottak Somlólóvársárhelyen, Mosonmagyaróváron és Enesén.

A már említett kisebb-nagyobb rendezvényeken kívül képviselőik részt vettek a bányász-öntész bálon, a városi koszorúzáson március 15-én és augusztus 20-án, a X. Bányászati-Kohászati-Földtani Konfe-

rencián Nagyszebenben, a székesfehérvári Bányász-Kohász-Erdész találkozón, a selmecebányai szalamanderen, a miskolci Fémkohász Szakmai Napon.

Márciusban szakmai napot tartottak Enesén a vasöntödében, ők szervezték a XV. Mosonmagyaróvári Tudományos és Szakmai Napot, mely országos méretű rendezvény, s októberben megszervezték a Miskolci Egyetem diákjainak üzemlátogatását Enesén, Győrben és Mosonmagyaróváron, és közös szakestélyt tartottak a Fémkohászati Szakosztály székesfehérvári helyi szervezetével novemberben.

Felvették a csepeli helyi szervezettel a kapcsolatot, továbbra is szoros kapcsolatot tartanak fenn a Fémkohászati Szakosztály székesfehérvári és tiszántúli szervezetével. Rendszeresen részt vesznek a mosonmagyaróvári városi rendezvényeken, jó kapcsolatot ápolnak a város polgármesterével.

Az év során elhunyt *Ferenc Istvántól*, a helyi szervezet tiszteletbeli elnökétől, a szakosztály tiszteleti tagjától és *Tamás Tivadar* szervezőtitkártól gyászszakestély keretében búcsúztak.

Ezt a szerteágazó, gazdag tevékenységet a MOTIM Zrt., a MOFÉM Zrt., a NEMAK Győr Kft. és az L-Duplex Pívó Vasöntöde jelentős anyagi és erkölcsi támogatásával tudták csak megvalósítani. Segítséget ezúton is köszönjük.

A *diósgyőri helyi szervezet* kiemelt feladatnak tekintette új tagtársak bevonását az egyesületi életbe. Létszámuk év közben 15-ről 18-ra bővült. Néhány fontosabb mozzanat a helyi szervezet életéből: 13 fővel és azok családtagjaival részt vettek a bányász-öntész bálon Lillafüreden, képviseltették magukat a 68. Öntészeti Világkongresszuson Indiában és az Arab Öntészeti Konferencián Egyiptomban, ez utóbbi rendezvényen előadást is tartottak, ezen túlmenően tanulmányúton voltak Svédországban, Finnországban, Németországban, Szlovákiában és Ausztriában. Többen közülük ott voltak a Bányász-Kohász-Erdész találkozón és a közgyűlésen.

Anyagilag is támogatták az Öntödei Múzeum „Öntöttvas csipkescodák” kiállítását és a II. Fazola-napok rendezvényesorozatát, amelynek egyik fő szervezői és házigazdái is voltak. Aktívan vettek részt az OMBKE Miskolci Koordinációs Szervezet munkájában szakestélyek, múzeumi rendezvények, megemlékezések szervezésé-

vel, s felvették a kapcsolatot a Mátrai Erőmű Zrt.-nél tevékenykedő bányász helyi szervezettel. Nagyon jó a kapcsolatuk az Egyetemi Osztállyal, igény szerint üzemlátogatást, nyári üzemi gyakorlatot szerveznek a hallgatóknak.

Fogadták és vendégül látták a szakosztályi vezetőségi ülés résztvevőit, számukra üzemlátogatást szerveztek és cégismertető előadást tartottak. Ezúton is köszönjük a szíves vendéglátást.

Tevékenységüket, munkájukat nagyban segítették és támogatták a Diósgyőri Öntöde Kft. tulajdonosai.

A 21 fős *székesfehérvári helyi szervezet* képviseltette magát a szakosztály szinte minden rendezvényén, bár önálló rendezvényük nem volt. Az elvárható módon teljes létszámmal vettek részt a Bányász-Kohász-Erdész Találkozó eseményein. Munkájukban segítette őket a Nehézfém Zrt.

Az ugyancsak 21 fős *apci helyi szervezet* több fémöntészeti vállalkozás szakembereit fogja össze. Az év folyamán köszöntötték a 39 éves „apci pályafutást” maga mögött tudó *Kálmán Béla* tagtársunkat. Képviseletük magukat szinte minden nagy szakosztályi rendezvényen.

A *sátorlajújhelyi helyi szervezet* 2008-ban több klubnapot tartott. Ezekon tagjain kívül részt vettek a termeléssel foglalkozó szakemberek, vezetők is, valamint a Certa Kft.-ben dolgozó kollégák. A klubnapok célja minden esetben a különböző területen dolgozók „munkától mentes” összekovácsolása volt. Évzáró rendezvényük helyszíne a Bodrog-parti Halásztanya lesz. Terveik között szerepel, hogy a Certa Kft.-nél dolgozó kollégákat is beszervezzék a helyi szervezetbe.

Az *öntészettörténeti és múzeumi szakcsoport* tagsága ez évben is rendszeres munkát végzett. A tervezett négy vezetőségi ülésüket megtartották, azokat az alábbi, egy-egy történeti tárgyú előadással színesítették: *Bánky Gyula*: Történeti visszatekintés és adalékok a Kőbányai Vas- és Acélöntöde, a korábbi Hubert és Siegmund gyártelep kialakulásához; *Szabó József*: Az Öntészeti Kft. előzményei és története; *Szabályár Péter*: A dernői temető öntöttvas síremlékei; *Bán Attila*: Bronzágyúk öntése a XVI-XVII. században.

A *mintakészítő szakcsoport* a Budapesten és környékén dolgozó egyéni vagy társas mintakészítő vállalkozásokkal kapcsolatot tartva működik. Évenként 2-3 összevetelt tartanak egy-egy tagtársuk vállal-

kozásánál, ahol esetenként megismerkednek a mintakészítéssel kapcsolatos új anyagokkal, gépekkel.

2008-ban a már megszokott, mondhatni konzolidált körülmények között jelent meg a BKL Kohászati Lapok. Az előre tervezett példányszámban, de sajnos nem a tervezett időpontokban, esetenként jelentős késéssel jelentek meg az egyes lapszámok. Így bizony jelentősen veszít értékéből a lap. Ugyanakkor megállapítható, hogy a szerkesztőség a színvonal biztosítására nagy gondot fordít. A lap szerkesztőségének a szakosztály részéről *dr. Lengyelné Kiss Katalin* és *Szende György*a tagja.

A lap léte szempontjából fontos, hogy a szakosztály részéről a megjelentetéshez szükséges, nagyjából előre tervezhető anyagi eszközök előteremtése immár évek óta biztosítottak mondható. Mindez köszönhető a pártoló és jogi tag vállalatok és cégek jelentős anyagi támogatásának és a szakosztály ügyvezetése által folytatott szigorú, előrelátó gazdálkodásnak. Reméljük, így lesz ez a jövőben is, mert tudjuk, hogy a tagság jelentős része – az internetes megjelenés ellenére is – a kézzel fogható lapon keresztül kapcsolódik a szakosztályhoz, az egyesülethez.

Itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy működik az OMBKE internetes honlapja, melynek segítségével az egyesület fontosabb hírei, eseményei nyomon követhetők. Megítélésünk és az elmúlt négy év tapasztalatai szerint a végrehajtott átszervezés, az így kialakított működési forma a lapok javát, és így végső soron a tagság érdekeit szolgálja. A tervezett időpontban való megjelentetést azonban biztosítani kell.

A szakosztály vezetősége 16 választott és 18 delegált, helyi szervezeteket, szakcsoportokat képviselő elnökből, titkárból áll. Állandó meghívottként szerepel az Ellenőrző Bizottság tagja, a BKL Kohászati két rovatvezetője, valamint az öt tiszteleti tag. A választott vezetőségi tagok egy része az OMBKE választmányában és annak bizottságaiban is tevékenykedik. A szakosztály ügyvezetése jelenleg az elnökből és a három-három alelnökből és titkárhelyettesből áll. Ők végzik, szervezik az operatív munkát a vezetőségi ülések között az azokon hozott határozatok és az alapszabály előírásai szerint.

Az ügyvezetés a vezetőségi ülések előtt rendszeresen tartott összejöveteleket, melyek témája a vezetőségi ülések előkészítése volt. Ezen túlmenően az ügyvezetés tar-

totta az OMBKE ügyvezetésével a kapcsolatot, szervezte az egyéb szakosztályi feladatokat, rendezvényeket, és képviselte a szakosztály érdekeit a választmányi üléseken.

A vezetőség a tervezettnél megfelelően tartotta meg négy vezetőségi ülését az alábbiak szerint:

2008. április 1., Budapest

Napirend:

A szakosztály 2008. évi munkaprogramja, A 2008. évi kitüntetési javaslatok előterjesztése.

Egyebek.

2008. június 6. Mosonmagyaróvár

Napirend:

Az OMBKE választmánya mellett működő bizottságok munkájának áttekintése.

Helyi szervezetek, szakcsoportok helyzete.

Egyebek.

Látogatás a Kühne Kft.-ben.

2008. szeptember 23. Miskolc-Diósgyőr:

Napirend:

A jogi és pártoló tag vállalatokkal való kapcsolat áttekintése.

Taglétszám, tagdíjfizetés helyzete.

Egyebek.

Látogatás a Diósgyőri Öntöde Kft.-ben.

2008. december 16. Budapest

Napirend:

Beszámoló az Öntészeti Szakosztály 2008. évi munkájáról.

Az „Öntészeti Szakosztályért” emlékérmek átadása.

Egyebek.

Kapcsolatunk az egyesület ügyvezetésével tényszerű, elfogadható. Kölcsönösen tájékoztatjuk egymást rendezvényeinkről. Az év közben felmerülő problémák rendezésében segítenek, az általunk kért információkat megadják.

Kapcsolatunk a MÖSZ-szel az 1999. december 8-án aláírt együttműködési szerződésen alapul. Ezen túl szinte napi, kollegiális a kapcsolat. A két szervezet között kialakult személyes átfedések segítik, katalizálják a sikeresebb együttműködést. Ez évben is megvalósult a vezetőségi üléseken való kölcsönös részvétel, a rendezvények közös szervezése. Mostanra hagyományná vált, hogy a szakosztály nagyrendezvényét, a mindenkori öntőnapokat közösen szervezzük.

Közösen dolgozunk egy sor, a szakmánkat legjobban érintő probléma megoldásán (pl. környezetvédelem, oktatás, szakemberutánpótlás stb.). Immár több éve a

szakosztály pártolói tagja a MÖSZ is, jelentős anyagi segítséget nyújtva minden évben a szakosztálynak.

A szakosztály vezetősége, de szinte minden tagunk szívügyének tekinti az Öntödei Múzeum munkájának segítését, támogatását, a rendezvényein való részvételt. Örömmel tapasztaljuk, hogy a múzeum továbbra is oszlopos tagja az Országos Műszaki Múzeum szervezetének. Ugyanakkor reméljük, hogy a folyamatban levő személyi és szervezeti változásoktól függetlenül a továbbiakban is megmarad a mi ott honunknak is. Számíthatunk és élhetünk különleges lehetőségeivel. Ezért mi a múzeum programjait mindig örömmel építjük be a szakosztály éves programjába. Szinte minden megmozdulását segítjük, szponzorai vagyunk, lehetőségeinkhez mérten anyagiakkal is támogatjuk a múzeumi munkát.

Szorosabbra kell fűzni kapcsolatainkat az egyesület többi szakosztályával. Nincs más út, mint egymás segítése, erősítése. Rásegít erre a most nem előnyére változó gazdasági környezet is. Közös témák, megoldandó problémák szép számmal vannak, pl. a választmányi anyagok előzetes megbeszélése, a szaklapok megjelentetése, közös rendezvények szervezése, kitüntetési javaslatok egyeztetése stb. Az elkövetkezendő időben komolyabban kell venni a kölcsönös tájékoztatást egymás fontosabb rendezvényeiről, sőt igényelni kell az ezeken való kölcsönös részvételt.

A választmány ülésain két fővel képviseltetjük magunkat. Az egyesületi, választmányi bizottsági funkciókból adódóan szakosztályunk tagjai közül még hárman vesznek részt a választmány ülésain. A szakosztály vezetése továbbra is delegált tagjain keresztül képviselteti magát a választmány mellett működő tíz bizottságban. Tagjaink itt végzett munkájáról a ciklus végén fogunk beszámolni.

A fiatalokkal való foglalkozás az a terület, ahol az utóbbi években sikerült érezhető eredményeket elérni. A szakosztály vezetése szinte minden rendezvényére hív meg, és ha lehet, von be a szervezésbe fiatalokat. Jó példa erre a 2001-től kétfévente megrendezett öntőnapok, melyek mindegyikén szép számmal vettek részt a szervezésben és a rendezvényen is fiatalok a rendezvény költségén vagy szponzorok támogatásával. Ezt a hagyományt ugyanígy folytatni kell, lehetőséget adva számukra az egyesületi élet és a szakma megismeré-

sére. Helyi szervezeteink is öröndetesen sokat tettek és tesznek a fiatalok bevonásáért az egyesületi életbe.

Mosonmagyaróvártól Diósgyőrig sok rendezvényt szerveztek a fiatalok részére, az ő bevonásukkal. A velük való foglalkozás, törődés döntően a helyi szervezetek, szakcsoportok feladata. Ezért is örömteliek a helyi szervezetek beszámolóit, mert szinte kivétel nélkül foglalkoznak a fiatalokkal.

Három éve újra működik a választmány mellett az Ifjúsági Bizottság, benne a szakosztályunkat képviselő taggal. Megítélésünk szerint ennek a bizottságnak működése, munkájának komolyan vétele és segítése lehet az egyesület fennmaradásának meghatározó záloga. Reméljük, hogy az új választott bizottsági vezető, a sokunk által ismert és becsült *Morvai Tibor* bányász kollégánk, aki mellest az egyetemen tanít, sokat fog javítani a bizottság munkáján.

Rendezvényeink, összejöveteleink szervezésénél továbbra is elvünk volt, hogy ezek az események őrizzék és ápolják hagyományainkat, gyarapítsák tagjaink szakmai tudását, baráti kapcsolatait. Magunknak érezzük és támogatjuk minden lehetséges módon a helyi szervezetek, szakcsoportok rendezvényeit.

Rendezvényeink időrendben:

– V. bányász-öntész bál Lillafüreden. Hagyományaink szerint közösen rendeztük a bányászati szakosztály borsodi helyi szervezetével. Az előző évekhez képest kisebb részvétellel megtartott – szakosztályunk részéről 97 fő –, de sikeres rendezvény volt.

– 68. Öntészeti Világkongresszus. India, Chennai. A MÖSZ szervezésében több tagtársunk vett részt a rendezvényen és az azt követő szakmai úton. Hivatalos küldötteink részt vettek a WFO közgyűlésén.

– X. Bányászati-Kohászati-Földtani Konferencia, Nagyszeben. Megismertünk egy gyönyörű szász várost, értékes előadásokat hallottunk, ápoltuk hagyományainkat és új barátságokat kötöttünk. Jól éreztük magunkat.

– Hannoveri Vásár. A MÖSZ szervezésében több cég, s így több tagunk vett részt a hagyományosan magas szakmai színvonalú rendezvényen.

– Az „Öntöttvas csipkecsodák” című kiállítás megnyitója az Öntödei Múzeumban, amely csordultig tele volt szakmabelivel és kívülről csodálkozóval. Segí-

tői, szponzorai voltunk a rendezvénynek.

– FOND-EX 2008. Brnó. Nemzetközi öntészeti kiállítás és vásár. A MÖSZ és egyéni szervezésű részvétellel több cég, s így több tagtársunk vett részt.

– MÖSZ tisztújító közgyűlés Ráckeve. A MÖSZ tagvállalatai új elnökséget és *dr. Sohajda József* (volt elnökünk) személyében új elnököt választottak. Ezúton is sok sikert kívánunk a munkájukhoz.

– Nemzetközi Öntő Konferencia. Opatija. Kis csapattal vettünk részt a MÖSZ szervezésében.

– XIV. Mosonmagyaróvári Szakmai Napok. Szervezője a helyi szervezet. Nagyon jól sikerült rendezvény polgármesteri fogadással, szakmai előadásokkal, szakesztélllyel, nótázással, kirándulással, s mintegy 80-90 fő részvételével, közöttük bányász és fémkohász tagtársakkal.

– V. Bányász-Kohász-Erdész találkozó, Székesfehérvár. 39 fős szakosztályi részvétellel, beleértve teljes létszámban a székesfehérvári helyi szervezetet. Szerintünk sikeres, hangulatos, szép rendezvény volt.

– Az OMBKE 97. küldöttgyűlése, Székesfehérvár. Szakosztályunkat 14 küldött képviselte.

– Szalamander Selmezbányán. Egyesületi és szakosztályi szinten is nagy számú részvétellel. Koszorúzások, esti felvonulás, polgármesteri fogadás. Ismét különleges élményekkel lettünk gazdagabbak.

– Szent Borbála-napi központi ünnepség, Budapest.

Biztosak vagyunk abban, hogy az Öntészeti Szakosztály 2008. évi munkája nem valósulhatott volna meg ilyen színvonalon támogatók és szponzorok nélkül. Ezért a köszöneten túl írásban is megörökítjük azon cégek, vállalkozások nevét, amelyek 2.435.000 Ft értékben anyagiakkal is segítették tevékenységünket: Alba Metal 1991 Kft., Ba&Co. Bt., Casting Kft., Filt-Mix Kft., Fémalk Zrt., K+K.-Vas Kft., Magyar Öntészeti Szövetség, Nehézfém-öntöde Zrt., Patina Öntöde Kft., P-Metál Kft., Prec-Cast Kft., RDX-REDEX Kft., TP Technoplus Kft.

Hagyományainknak megfelelően rögzítjük azok nevét is, akik 2008-ban egyesületi munkájukért kitüntetésben részesültek. Az Egyesület tartós anyagi és erkölcsi támogatásának elismeréseként az RDX-REDEX Kft. OMBKE nagy plakett, ügyvezető igazgatója, *dr. Vörösné dr. Faragó Elza*

OMBKE kis plakett kitüntetést kapott. *Katkó Károly* Szent Borbála-érem, *dr. Lá-dai Balázs* z. Zorkóczy Samu-émlékérem, *Sipos István* egyesületi plakett, *Szalai Attila* egyesületi oklevél, *Pivarcsi László*, *Mikus Károlyné* Öntészeti Szakosztályért-émlékérem kitüntetést vehetett át, míg *dr. Halász Istvánnak* posztumusz Öntészeti Szakosztályért-émlékéremet adományozott a szakosztály.

Hatvanéves egyesületi tagságért egy, ötvenévesért öt, negyvenévesért ugyan-csak öt tagtársunk kapott Sóltz Vilmos-émlékéremet.

Mindannyiuknak szívből gratulálunk!

Megítélésünk szerint 2008-ban is sikerült megteremteni azokat a lehetőségeket, melyek kihasználásával előre tudtuk tervezni a szakosztály bevételeit és kiadásait. Úgy véljük, hogy az előző és az ez évi rendezvények körültekintő gazdálkodással

akkumulált bevételei, a tagdíjbevételek, valamint a pártoló tagok adományai tették lehetővé a szakosztály rendezvényeinek, a szervezeti életnek, a helyi szervezeteknek és szakcsoportoknak, a Kohászati Lapok kiadásának, azaz összességében a szakosztály működésének finanszírozását. 2008-ban is kiemelten támogattuk a helyi szervezetek, szakcsoportok tevékenységét, amelyek működési költségre 1.184.109 Ft-ot használhattak fel.

Előzetes számításaink szerint az öntészeti szakosztály a 2008. évi gazdálkodását is pozitív eredménnyel zárja. Ami, figyelembe véve más szakosztályok helyzetét és az adott gazdasági környezetet, rendkívül komoly eredmény. Egyébként szakosztályunk immár 2001 óta minden évben pozitív eredménnyel zárta gazdálkodását.

Összességében elmondhatjuk, hogy 2008 is a szakosztály sikeres éve közé tar-

tozik. Reméljük, ezt igazolják a beszámolóban elhangzottak is.

Ugyanakkor továbbra is munkálkodnunk kell a helyi szervezetek, szakcsoportok munkájának segítésén, a fiatalok szakosztályi munkába történő bevonásán, a szakosztály taglétszámának növelésén. S természetesen a napi munkánkban továbbra is folyamatosan kell dolgoznunk egyesületünkért, szakmánkért, hagyományainkért bányász és kohász kollégáinkkal együtt. Folyamatosan dolgoznunk kell a kohászati, öntészeti vállalkozások fennmaradásáért, sikeréért is! Úgy is mint alkalmazottak, úgy is mint tulajdonosok. Meggyőződésünk, hogy ezen vállalkozások léte elengedhetetlenül szükséges az öntészeti szakosztály, s végeredményben az egyesület és hagyományaink fennmaradásához.

 Katkó Károly

Összevont vezetőségi ülés Dunaújvárosban

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület vaskohászati szakosztálya összevont vezetőségi ülését 2009. január 14-én tartotta Dunaújvárosban. Az összejövetelen megjelent *Solt László* választmányi tag, *Boross Péter*, a szakosztály titkára és *dr. Csirikusz József*, a budapesti helyi szervezet elnöke is (1. kép).

A szakosztály elnöke, *Lontai Attila* összefoglalta az elmúlt év történéseit, kiemelve a Dunaújvárosban megrendezett I. ISD Acélipari Konferenciát (2008. május 16.) és a Bányász-Kohász-Erdész Találkozót (2008. június 13-14.), amelynek házigazdája Székesfehérvár volt. Felhívta a figyelmet a 2010-ben Pécsen tartandó Knappentagra és az ezzel együtt szervezendő Bányász-Kohász-Erdész Találkozóra, amely illeszkedik a Pécs Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozatba.

A szakosztály dunaújvárosi helyi szervezetének elnöke, *Tóth László* átvéve a szót arról beszélt, hogy nagy felelősséggel jár a legnagyobb tagságot maga mögött tudó szervezeti rang, de sajnos, nem tudják kihasználni a nagyságukból adódó lehetőségeket, s bizony az egyének is többet tehetnének az egyesületért. *Tóth László*t közelgő nyugdíjba vonulása még inkább erősíti az elnöki teendőik ellátásában.

A szakosztály titkára, *Boross Péter* is szólásra emelkedett, aki egyúttal a budapesti helyi szervezet vezetőségének tagja. Elmondta, hogy náluk egészen másként folyik a munka, mint Dunaújvárosban. Elvéve vannak olyanok, akik egy munkahelyen dolgoznak. A 180 fős tagság 40%-a aktív, a többi nyugdíjas. Ezzel szemben a dunaújvárosiak többsége munkakapcsolatban áll egymással. A fővárosban kohászati vállalat gyakorlatilag nincs is. Egy a közös a tagságban, az alma mater. „Az eleink által lefektetett szokások, hagyományok kötnek össze bennünket. Legnehezebb a fiatalok összegyűjtése, hiszen nem biztos, hogy a látómezőnkbe kerülnek tanulmányaik befejeztével. Éppen ezért kidolgoztunk egy ifjúságpolitikai programot, amelynek segítségével követjük pályájukat, és az egyesületi életbe igyekszünk bekapcsolni őket.” – mondotta.

Hevesi Imre, a dunaújvárosi szervezet titkára a választmány legutolsó üléséről tájékoztatta a jelenlévőket, a vasműs és a főiskolai csoport tagjait. A választmány döntése értelmében az idei tagdíjak változatlanok. Az OMBKE vaskohászati szakosztály dunaújvárosi helyi szervezete beszámoló taggyűlésének időpontja február 19. Tavasszal rendezik meg a 11. Bányászati

■ 1. kép. Az ülés elnöksége

és Földtani Konferenciát az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társasággal közösen. A soron következő 98. küldöttgyűlés május 22-én Budapesten, az MTESZ székházában lesz. Természetesen nem maradnak el a szokásos rendezvények, többek között a selmebányai Szalamander-ünnepség, valamint az év végi Szent Borbála-napi rendezvények sem.

 Szente Tünde

40 éves az apci helyi szervezet

Válságos időkhöz illően szerény külsőségek között, de töretlen hittel ünnepeltük meg az apci helyi szervezet fennállásának 40. évfordulóját. Dicséret és köszönet illeti meg az öntészeti szakosztály szűk vezetőségének és az apci szervezetnek azt a döntését, hogy a kibővített vezetőségi ülést pontosan a helyi szervezet megalakulása évfordulójának napjára időzítette (1969. március 6. – 2009. március 6.). Erre az alkalomra *Demeter Lajos* és *Fogarasi Béla* egy többoldalas történeti beszámolót készített, amelyből lapunk terjedelmi korlátai miatt az alábbiakat közöljük.

A korábban főként mezőgazdasági termelést folytató Apcon 1943-ban a Kovács testvérek csögyárat kíséreltek meg építeni a vasútállomással szemben lévő területen. Ezt az építkezést a második világháború kirobbanása azonban megakadályozta. 1945-től a telepet, államosítás után, az Áruraktározási Hivatal (ÁRHI) hasznosította, mivel a terület vasúti iparvágányokkal és raktározásra megfelelő épületekkel is rendelkezett. 1953-54-től ez lett aztán a ferroötvözeteket gyártó Fémtermia telephelye. Itt működött a kísérleti magnéziumkohó is.

1965. július 1-jétől a Csepel Művek Fémművének gyáregységeként kezdte meg a Qualital Vállalat az alumíniumöntvények és az öntészeti, valamint a dezoxidációs alumíniumtömbök gyártását. Ezeket részben kohóalumíniumból, részben alumíniumhulladékok és ötvözők felhasználásával állították elő. A vállalat ötödik évében – amely az előbb említett néven 16 évig működött –, 1969. március 6-án, egy csütörtöki napon alakult meg az OMBKE helyi szervezete.

1981-ben a Qualital levált a Csepel Művektől, és változatlan profillal a Metalloglobus gyáregységeként működött tovább. A cég 1985 júliusától visszanyerte önállóságát, és Qualital Könnyűfémöntőde Apc néven folytatta tevékenységét.

Az 1980-as évek végén a járműipar, a gép-, a műszer- és a tömegcikkipar összeomlásával járó piacvesztés, majd más cégek ésszerűtlen alumíniumhulladék exportja a csőd szélére sodorta a vállalatot. A cég felszámolása a banki hitel felmondása miatt elkerülhetetlenné vált. 1991-től a privatizáció folyamánként jelentős

átalakulás következett be, mintegy tíz-tizenkét kft. alakult, úgymint tömbösítő/ötvözetgyártó üzem, kokilla- és nyomásos öntőde, szerszámüzem, üzemfenntartás stb. Így a hajdani 1300 fős létszám is mintegy harmadára csökkent.

Az előbb említett átalakulásokból kiemelve egy-két céget – 1991 utáni nevük alapján nehezebb követni a sorsukat mint a tevékenységüket – külön is bemutatunk. Így például a tömbösítő/ötvözetgyártó üzemből Qualital Mineralimpex Fémdolgozó Kft. lett, ami 1993-ig üzemelt, míg fel nem számolták. 1996-tól AluTömb Kft.-ként, majd 1998-tól annak jogutódjaként AluBlock Kft.-ként működik, megtartva Apcon az ötvözetgyártást mind a mai napig.

A kokillaöntőde 1995-ig Q-Metal Kft.-ként, 1995-2007 között BT Holding Kft.-ként, 2007-től Qualiform Zrt.-ként működik.

A nyomásosöntődeből az 1988-1990. évi privatizáció után Aluform GmbH., 1991-től Amag-Qualital vegyesvállalat lett. 1993-tól a Mössner-csoporthoz került ADA Alumínium Nyomásosöntőde Kft., 1999-től Mössner Könnyűfémöntőde Kft. néven. 2003-tól ADACast Kft., a 2008 májusában bekövetkezett felszámolás után CSABACast Kft. lett a nyomásos öntőde neve.

Ez a nagy átalakulás a taglétszámot is megtizedelte. A privatizációs szemlélet, a költségelszámolás mai napig tartó szigorúsága és a telepen átélt nehéz évek ellenére a helyi szervezet 21 fő apci dolgozóval és hat fő Apcon kívüli nyugdíjossal a mai napig is működik.

Mielőtt a kibővített vezetőségi ülés tagjai a történeteket felidéztek volna, egyperces néma felállással emlékeztek a helyi szervezet azon tagjaira, akik eltávoztak az élők sorából. Nekrológgal búcsúztunk a lap hasábjain *dr. Horváth Lajostól, Mozsár Ferentől, Panker Tibortól, Vajda Páltól és Zay Istvántól.*

Azok emléke is szívünkben él, akiktől írásban nem köszöntünk el: *Kahló Bernhardtne Marika, Korbély Lajos, Kovács Zoltán, Mészáros József, Pandúr Sándor, Robotka Lajos, Simon Sándor, Siroki László, Szabó József, Szabó Sándor, Szanyi Jenő* (a helyi szervezet első elnöke), *Tari*

János, Tari László. A felsorolások névsor szerintiek, és nem időbeni eltávozás szerintiek.

Az 1960-as évek második felében már közismert, hogy Apcon az ország legnagyobb alumíniumöntődéje van kialakulóban. A nagyarányú fejlesztés következtében a vállalat műszaki gárdája is megerősödött. Ez a két tényező vezetett oda, hogy egyesületünk öntődei szakosztálya részéről és a vállalat műszaki dolgozóinak együttes óhaja alapján kívánatos volt megalakítani az apci helyi szervezetet (csoportot).

Ez az óhaj – többhónapos fontolgatás, előkészítés és szervező munka után – 1969. március 6-án öltött testet, mikor is 29 dolgozó jelenlétében *Szabó József* műszaki igazgatóhelyettes nyitotta meg a helyi csoport alakuló ülését. Üdvözölte az öntődei szakosztály képviselőit megjelent *dr. Pilissy Lajost* (az Öntőde szerkesztőjét), *Görög Márton* (a fémöntő szakcsoport titkárát) és *Imre Jánost.*

Ezt követően az OMBKE elnöksége és az öntődei szakosztály vezetősége nevében *dr. Pilissy Lajos* üdvözölte a megjelenteket. Bejelentette, hogy az Egyesület elnöksége legutóbbi ülésén tudomásul vette az apci műszakiak csoportalakító szándékát. Röviden ismertette az egyesület célkitűzéseit és hagyományait, majd a szakosztály és ezen belül a helyi csoportok feladatait. Rámutatott arra, hogy az apci helyi csoport miként támogathatja – mint társadalmi testület – a vállalat igazgatóságát sokrétű fejlesztő munkájában és a gyári kollektíva jó szellemének kialakításában. Kérte a vállalat igazgatóságát, hogy szellemi és anyagiakban egyaránt támogassa a műszakiaknak az OMBKE égisze alatt való tömörülését és kialakulóban lévő munkáját. Végül a helyi csoport vezetősége megválasztásának szabályait ismertette. *Tarján Béla* a fémöntő szakcsoport vezetősége nevében ugyancsak üdvözölte a megjelenteket. Kérte, hogy a helyi csoport munkájával támogassa a magyar fémöntészet felvirágoztatását, majd a szakcsoport 1969. évi munkatervét ismertette.

Ezután – előzetes közvélemény-kutatás alapján – *Fogarasi Béla* terjesztette

elő a vezetőségre jelöltek neveit. Szanyi Jenő termelési osztályvezetőt az elnöki, Pató Rafael öntödevezetőt pedig a titkári funkcióra javasolta. Pató Rafael csak azzal a feltétellel vállalta el a jelölését, ha Vészics Illés kohómérnök segíti majd ebben a munkájában. E kiegészítő javaslat elfogadása után a jelenlévők – egy ellenszavazattal – megválasztották a fenti összetételű vezetőséget, amelynek nevében Szanyi Jenő, az újonnan megválasztott helyi csoport elnök megköszönte a bizalmat, és kérte a tagság aktív támogatását.

A vezetőségválasztó ülés után a budapesti küldöttek a frissen választott vezetőséggel megbeszélték a tagtoborzással és a munkaprogram-készítéssel kapcsolatos feladatokat, valamint az egyesület központjával való kapcsolattartás és a tagdíjfizetés módozatait.

A vezetőség 1969-re elfogadott, gazdag és talán túlméretezett munkaprogramjából a következőket említjük meg:

- ankét rendezése a beruházási munkák céljairól és helyzetéről;

- ankét a nyomásos öntöde szervezetéről és az újonnan beállított olajhidraulikus Triulzi-gépek üzemeltetési tapasztalatairól;

- az üzem csoportos megtekintése.

A havonta tartott klubnapok témái között az alábbiakat érdemes kiemelni:

- maglövőgépek és technológiák (*Bakó Károly*);

- öntőszerszámok élettartamának növelése (*Vészics Illés*);

- a kokillaöntöde helyzete (*Pallós Endre*);

- nyomásos öntödei tápvíz-előkészítés/emulzió-előállítás (*Vécsi Barnabás*);

- nyomásos öntőgépek karbantartása (*Csernok János*);

- beszámoló tanulmányutakról;

- MAN-öntvények kiértékelése (hazai tanulmányutak).

A jelenlévő budapesti vezetők ehhez a munkához sok sikert kívántak.

A siker nem váratott sokáig magára, a felhívásra sorra teltek meg a tagfelvételt kérő űrlapok, megszülettek az ajánlások. 17 taggal indult a helyi szervezet. Megszületett az a szakmai közösség, ahol lehetőség nyílt az ismeretek, információk kicserélésére.

Az első jelentősebb eseményként említjük a fémöntő szakcsoport és a helyi csoport közös rendezvényét, az Apcon tartott Fémöntészeti Ankétot. Ez 1970. december 10-11-én valósult meg, ahol öt

1. táblázat. A helyi szervezet elnökeinek és titkárainak nevei és a tisztséget betöltő időszakai

Név	Tisztség	Kezdet	Befejezése
Szanyi Jenő	Elnök	1969	1972
Pató Rafael	Titkár	1969	1972
Vészics Illés	Titkárhelyettes	1969	1972
Vitányi Pál	Elnök	1972	1979
Horváth Lajos	Titkár	1972	1976
Fogarasi Béla	Titkár	1976	1989
Kálmán Béla	Elnök	1979	1997
Dóra János	Titkár	1989	1997
Demeter Lajos	Elnök	1997	Napjainkban is
Rigó Róbert	Titkár	1997	Napjainkban is

2. táblázat. Helyi szervezetünk egyesületi kitüntetésben részesített tagjai és kitüntetései

Név	Kitüntetés	A kitüntetés éve
Dr. Horváth Lajos	OMBKE Öntészeti Szakosztályért- emlékérem	2002/postumus
	Sóltz Vilmos-emlékérem	2002/postumus
Vitányi Pál	Sóltz Vilmos-emlékérem (40 éves tagságért)	
Kálmán Béla	MTESZ Központi Elismerő Oklevél	1986
	Sóltz Vilmos-emlékérem (kiváló egyesületi munkáért)	2003
Fogarasi Béla	Sóltz Vilmos-emlékérem (kiváló egyesületi munkáért)	1986
	MTESZ Központi Elismerő Oklevél	1986
	MTESZ Heves megyei Szervezete	
	Fazola Henrik-emléklap	1989
	Centenárium emlékérem	1992
	OMBKE emléklap	2002
Sóltz Vilmos-emlékérem (40 éves tagságért)	2008	
Dóra János	Sóltz Vilmos-emlékérem (kiváló egyesületi munkáért)	1994
Demeter Lajos	Szentkirályi Zsigmond-emlékérem	2004
Rigó Róbert	Egyesületi Munkáért Oklevél (egyetemi hallgató)	1996
	Egyesületi Munkáért Oklevél	1999
	Egyesületi Munkáért Oklevél	2007
Sőregi Csaba	Egyesületi Munkáért Oklevél	2003
	Egyesületi Munkáért Emléklap	2006

előadás hangzott el, ebből három vendégké volt (*Vitányi Pál*, *Pallós Endre*, *Vári József*, *Tarján Béla*, *Imre János*, *Lipovecz Iván*).

Az év végi szakosztályvezetőségi ülésen *dr. Vörös Árpád* elismerően nyilatkozott az apci és a mosonmagyaróvári új csoportokról.

A taglétszám az első három évben nem változott, sőt némi hullámvész is előfordult. Eredmény csak a második ciklusban következett be. *Horváth Lajos* titkár áldozatos munkája folytán az 1970-es évek elején már 34 tag szerepelt a nyilvántartásban, ez a későbbiekben felfutott 80-90 főre.

A további és legalább ilyen eredményesnek ítélt ciklusok ismertetése már meghaladja e rövid tudósítás kereteit. Reményünk szerint ezekre rövidesen még sort keríthetünk.

Végezetül az 1. és 2. táblázatban közöljük napjainkig a helyi szervezet vezetőinek névsorát, tevékenységük időtartamát és tagjaink egyesületi kitüntetéseit.

A kibővített vezetőségi ülésen végül – felkérésre – *dr. Pilissay Lajos* idézte fel emlékeit az apci helyi szervezet megalakulásáról. „Mint az előbbi felsorolásból kiderült, az alakuló ülésen az OMBKE küldötteiként megjelentek a Vasipari Kutató Intézet Öntödei Osztályának dolgozói is. En-

nek az osztálynak a keretei között 1965-ben alakult meg a fémöntészeti kutató-sokkal foglalkozó csoport, melynek a budapesti Qualitallal már volt kutatási szerződése. Ez az együttműködés folytatódott az Apcra költöző Qualitallal is. Igen jó kollegiális és baráti kapcsolatok alakultak ki a két cég szakemberei között. Ennek során merült fel mindkét oldalról az a gondolat, hogy még hatékonyabb lehetne az együttműködés, ha a hivatali szerződéses munkát társadalmi együttműködéssé lehetne fejleszteni annál is inkább, mert ez volt az az időszak, amikor egymás után alakultak az egyesület vidéki helyi szervezetei. Ezt viszont az a tény váltotta ki, hogy a kormányzati szervek belátták, a hazai ipar, és

ezen belül az öntészet, túlságosan a fővárosban koncentrálódik, súlyosbítva annak környezetkárosító terhelését. Ennek a decentralizáló programnak a keretében került a Qualital Vállalat Budapestről Apcra, de az itteni tág fejlesztési lehetőségek megalapozták a felfutó közúti járműprogram, esetünkben az alumíniumöntészeti beszállító tevékenység felfuttatását. A helyi és központi egyesületi társadalmi munka együttesen és folyamatosan sok segítségre képes a vállalati munkában is. E gondolatok találkozása hozta létre a később nagyobb nőtt helyi szervezetet. A fokozatosan kiterjedő egyesületi munka kölcsönösen és együttesen szervezett rendezvényekben, előadásokban, ha-

zai és külföldi gyárlátogatásokban, kongresszusokban és továbbképző tanfolyamokban öltött testet.

E rövid megemlékezésnek nem lehet célja az apci helyi szervezet 40 éves múltjának megismertetése. Ezt különben is évekkkel ezelőtt feldolgozta és leírta Fogarasi Béla barátom, és hogy az ne legyen pusztába kiáltott szó, javasolom részletekben lehozni lapunk hasábjain. Én pedig a magam – aki a sok apci tartózkodás után egykor otthon éreztem magamat itt – és a szakma nevében sok sikert kívánok egykori és fiatal apci barátainknak a vállalati, egyesületi és egyéni életben.”

 Demeter-Fogarasi-Pilissy

Az öntészettörténeti és múzeumi szakcsoport kibővített vezetőségi ülése

Az OMBKE öntészeti szakosztály öntészettörténeti és múzeumi szakcsoportja 2009. március 18-án tartotta kibővített vezetőségi ülését a MMKM Öntödei Múzeumának tanácstermében.

A vezetőségi ülés levezető elnöke és egyúttal a jegyzőkönyvvezető is a szakcsoport exelnöke, Mikus Károlyné volt.

Az ülés napirendi pontjai a következők voltak:

- A 2009. évi munkaterv összeállítása;
- Új szakcsoporttitkár választása;
- *Bánky Gyula* okl. kohómérnök előadása „Persely- és csőöntés a KÖVAC-ban” címmel;
- Egyéb aktuális témák.

Az első napirendi pontban Mikus Károlyné ismertette a 2009. évi munkaprogram tervezetét, melyet a résztvevők kisebb kiegészítésekkel elfogadtak. Ebben többek között negyedévenkénti szakmatörténeti előadás megtartása, a 100 éve alapított csepeli vasöntöde történetének kutatása, a harangtörténeti kutatások folytatása és egy Gábor Áron szülőfalujába tervezett látogatás szerepel.

Ezt követően az új szakcsoporttitkár megválasztására került sor, ugyanis a ré-

gi titkár, *Németh András István* dunaújvárosi tagtársunk, új munkakörbe helyezése miatt nem tudott részt venni ülésükön. Szükségessé vált új titkár megválasztása.

Évzáró ülésünkön felvetődött *Bán Attila* gépész- és okl. kohómérnök neve, aki budapesti lakhellyel rendelkezik, és munkahelye is a fővárosban van. A Hadtörténeti Múzeum Állagvédelmi Alosztályának vezetője és a Hadtörténeti Múzeum muzeológusa, s szívesen vállalná a feladatot. Mikus Károlyné szavazásra kérte a jelenlévő vezetőségi tagokat, akik tartózkodás és ellenszavazat nélkül megszavazták Bán Attila személyét. A jelenlévők gratuláltak a megválasztott új titkárnak.

Ezután *Bánky Gyula* előadásának meghallgatására került sor. Előadás után többen hozzászóltak és kérdéseket tettek fel, melyet az előadó fiatalos lendülettel megválaszolt.

Lengyelne Kiss Katalin múzeumigazgató tájékoztatta a csoportot, hogy az Öntödei Múzeum egy új, integrált intézmény, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum fiáléja lett a kohászati, az elektrotechnikai és a váraplotai vegyészeti, valamint az

alumíniumipari szakmúzeummal együtt. A szakmai munkákra kevesebb fog jutni, így az eddig két évente megrendezett harangtörténeti anket megrendezését is el kell halasztani egy évvel. Létszámleépítés volt, tavaly félévtől a közművelődési, napi 4 órás munkatársi, ez év elejétől pedig az ugyancsak 4 órás könyvtárosi és a 6 órás takarítói státuszt betöltő kollégától kellett elbúcsúzni. Jó hír viszont, hogy központi állami keretből elkezdődik az ipari műemlék épület homlokzatának felújítása, s belső átalakítása. Így remélhetően a múzeum megnyitásának 40 éves jubileumát 2009 őszén már a felújított épületben ünnepelheti meg. Kérte a szakcsoport tagjait, hogy továbbra is segítsenek a történeti, különösen az öntészetben tevékenykedett, idős szakemberek visszaemlékezésének összegyűjtésében.

Az Egyebek között Mikus Károlyné áttekintést adott az elmúlt hónapokban történt eseményekről, s több napirendi pont nem lévén, az ülést bezárta.

A tagtársak szabad keretek között ismét gratuláltak az új titkárnak, és sikeres jó munkát kívántak.

 Mikus Károlyné

A Fémszövetség taggyűlése az Öntödei Múzeumban

A Fémszövetség 2009. március 24-én az Öntödei Múzeum tanácstermében tartotta az évi első taggyűlését (1. kép).

Vincze Gábor elnök köszöntötte a megjelenteket, majd meghívott előadóink, dr. Vanner Gábor ezredes, a VPOP Jövedéki Igazgatóság igazgató főtanácsosa és Balogné Horváth Andrea adtak tájékoztatást a fémek begyűjtésével és értékesítésével összefüggő visszaélések visszaszorításáról szóló törvény kodifikációjának helyzetéről és magáról a törvénytervezetről. Dr. Vanner Gábor hangsúlyozta, hogy a továbbiakban számít a Fémszövetség szakmai-szervezeti együttműködésére, érzékelte, hogy céljaink és szándékaink azonosak. Balogné Horváth Andrea a törvénytervezet jogi vonatkozásaira tért ki, és annak kapcsolódásaira a PTK-hoz. A tájékoztatót eszmecsere követte, ennek keretében tagvállalataink képviselői gyakorlati tapasztalataikat és a végrehajtás várható nehézségeit ismertették.

A taggyűlés további részében a jelenlévők elfogadták a 2008-as év pénzügyi beszámolóját, a 2009. évi munkatervet és

■ 1. kép. A taggyűlés résztvevőinek egy csoportja

költségvetést. Egyhangúlag megszavazták a Miskolci Egyetem Kohász Valétabizottságának ez évi támogatását.

Ezt követően Jeff Kimball tájékoztatást adott az Eurometrec 2009. március 2-i budapesti üléséről, az érdeklődőknek átadta az erre az alkalomra általa szerkesztett „Market Report”-ot. Felhívta a figyelmet a

Szlovákiában bevezetés előtt álló, a fémhulladékokra vonatkozó fordított ÁFA fizetéséről és ennek várható hatásairól.

A taggyűlés keretében alkalom nyílt az Öntödei Múzeum új kiállításának megtekintésére is.

✍ Szablyár Péter

■ MÚZEUMI HÍREK

Új hagyományt teremt az Öntödei Múzeum

A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Öntödei Múzeuma, amely Buda szívében a Ganz-törzsgyár műemléki épületében működik a Bem József u. 20. alatt, nosztalgiatalálkozókat indított a 2009-es esztendőben.

Célunk e programsorozattal az, hogy a zene iránt fogékony látogatókat becsalogassuk a múzeum falai közé, és egy kellemes délután keretében megismertessük őket ipari emlékeinkkel, kiállításainkkal és a kutatásokkal, melyek a múzeum gyűjtőköréhez tartoznak.

A sorozat gondolata a múlt év végén a múzeumban megrendezett „Könnyű a munka, ha lelkes a dal” című, a 135 éves Acélhang Dalegyesület emlékeinek kiállítása kapcsán merült fel. (A tárlatot Millisits Máté muzeológus állította össze.) A kórust, mely éppen egyidős Budapest városával, az Öntödei Múzeum „házikórusá-

■ 1. kép. Gerenday Ágnes karvezető vezényli az Acélhang kórust